

Czy Litwa jest ważną ostoją strzebli błotnej (*Eupallasella percnurus*)? Nowe odkrycia jej stanowisk w Parku Regionalnym Meteliu

Jacek Wolnicki¹, Vytautas Rakauskas²

¹Zakład Rybactwa Stawowego, Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie

²Laboratorium Ekologii Ryb, Centrum Badań Przyrodniczych, Wilno, Litwa

W Polsce i na Litwie status ochronny zagrożonej wyginieciem ryby karpiowałej, strzebli błotnej (*Eupallasella percnurus*), jest prawie identyczny. I tu, i tam ryba ta podlega ścisłej ochronie gatunkowej i w myśl prawa unijnego jest jednym z niewielu gatunków o znaczeniu priorytetowym. Oba kraje różni jednak stan znajomości jej rozszedlenia. U nas jest on prawie kompletny i dość często aktualizowany dzięki programom inwentaryzacji i monitoringu. Współczesny polski stan posiadania to około 140 stanowisk. Z terytorium Litwy do niedawna wykazywano tylko jedno stanowisko w pobliżu miasta Alytus. Opisano je w 2006 roku, lecz w późniejszych latach obecności strzebli błotnej nie udało się tam potwierdzić. Na Litwie nigdy nie podejmowano prób inwentaryzacji drobnych zbiorników wodnych pod kątem obecności strzebli błotnej. Pewne okoliczności sugerują jednak, że występuje ona tam liczniej niż można było sądzić. Jedną z nich jest znany od niedawna i nigdy nie podany w literaturze fakt występowania jej w naturalnym zbiorniku torfowiskowym w Parku Regionalnym Meteliu (obszar N2000 LTLAZ0010), położonym tylko 20 km od granicy z Polską. W lecie 2018 roku w Parku Regionalnym Meteliu przeprowadzono, z inicjatywy strony litewskiej, wspólne badania terenowe. Ich celem było (a) sprawdzenie, czy strzebla błotna jest obecna jeszcze w innych lokalnych zbiornikach wodnych oraz (b) przedstawienie stosowanych w Polsce metod badania tej ryby oraz formułowania ocen na temat stanu ochrony jej populacji i siedlisk. Wynikiem badań było odnalezienie dwóch zupełnie nowych miejsc występowania strzebli błotnej. Warto podkreślić, że zgodnie z polskimi kryteriami oceny, stan ochrony populacji i siedliska strzebli błotnej został oceniony jako właściwy na każdym z trzech stanowisk istniejących w Parku. Ubiegłoroczne odkrycia nieznanymi stanowisk strzebli błotnej w południowej części terytorium Litwy dają gospodarzom mocny impuls do rozpoczęcia szerszych poszukiwań stanowisk tego gatunku, z dużymi nadziejami na kolejne sukcesy. Trzeba bowiem wspomnieć, że w tej części kraju nie brakuje jego potencjalnych siedlisk.